

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE:
EGY ÓRA 2.50 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Tomovicánál rohammal elfoglaltuk az ellenséges állásokat

A németek visszaverték a francia, angol és kanadai csapatok támadásait

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 27. Hivatalos jelentés.

A harc vonal több helyén tüzéségi küzdelem és járőrharcok.

Bozen és Gries ismételt célja volt ellenséges, de kárt nem okozó repülő-támadásoknak.

Albániában győzelmes csapataink a visszavetett ellenség üldözése közben Fieritől és Beratól délre tért nyertek. A Tomorica völgyének mindkét oldalán is, ahol francia osztagok makacs ellenállást fejtettek ki, az ellenséges állásokat rohammal elfoglaltuk, az ellenséget pedig hátrálásra kényszerítettük.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 27. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadseregportja: Egész napon át súlyos harcok Arras és a Somme között. Arrastól keletre az ellenség a Scarpe mindkét oldalán támadott. A folyótól északra támadásai Roye irányában visszahajló arcvonalunk előtt tüziinkben összeomlottak. A Scarpetól délre előcsapataink számos gépkocsival és erős gyalogsággal előrevitt ellenséges támadás e föl parancsra a Monchy-magaslatokra vonultak vissza. Ott az ellenséget a védelemre készenlétben álló gyalogságunk és tüzéségiünk tüze fogadta. Elkéseredett harc után az el-

lenség Monchy-Poulmappeon át előrenyomult. — Ellentámadásunk ismét az említett helységek keleti szegélyére vetette vissza. Chericy ellen több ízben megismételt rohama a helység előtt összeomlott.

Bapaumetól kétoldalt az ellenség nagyszámu páncélkocsij harcbevételével folytatta támadását Bapaumetól és Moritól északra és Baugniefretől délre emelkedő magaslatok voltak a harc gyújtópontjai. — Több ízben eredménytelenül megkísérelt roham után az ellenség megvetette lábát a magaslaton. — Baugniefre hosszú harc után kezükön maradt. Bapaumetól délnyugatra az ellenség befejezte magát Tilloyba és Martinpuichbe. Egyébként az ellenségnek megismételt támadásai véresen összeomlottak.

A sikeres védelemben egyforma része van a porosz, hajor és szász csapatoknak. — Vonalaink előtt és mögött ott hevernek az ellenség szétrombolt páncélkocsijai. Spielhoff hadnagy motoros ágyujával 4 páncélkocsit lőtt össze.

Martinpuichtól délre az ellenség Bezan-tineon át benyomult Montaubanba. Montaubantól délre megheiusultak az ellenség támadásai.

Vonalaink jelenleg a következők: Lerstől nyugatra, Longueváltól nyugatra, Baucourt irányában.

A Somme és az Oise közt a harci tevékenység az Avre mindkét oldalán feléledt. A franciák helyi támadásai alkalmával Fresnoy és St. Martin az ellenség kezén maradt. Az Aisnetől északra egy előretörésünk Sassignytől nyugatra 100 foglyot eredményezett. Az ellenség támadásai itt súlyos veszteségei mellett összeomlottak.

Loerzer főhadnagy, Könecke főhadnagy és Bolle hadnagy 31., Tunny hadnagy 26., 27. és 28., Laumann hadnagy 23-ik légi győzelmét aratta.

LU DENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 27. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 27-én este:

Az angol és kanadai csapatok mai áttörési kísérletének súlypontja a Scarpetól délre volt. A lökést az arras-cambrai ut mindkét oldalán állásainkban fogtuk föl. Bapaume mindkét oldalán és a Sommetől északra az ellenséges támadások az előző napoké mögött maradt. Az ellenséget mindenütt visszavertük.

Repülő-támadás Luxemburg és Frankfurt ellen

Berlin, augusztus 26. Augusztus 25-ikén kora délután hat entente-repülő tizenegy bombát dobott Luxemburg pályaudvarára és városára. Az anyagi kár csekély. Emberekben veszteséget eddig nem jelentettek.

Frankfurt, augusztus 27. Vasárnap, e hó 25-én, újból ellenséges repülők támadták meg Majna-Frankfurt városát. Bombákat vetettek le, de csak anyagi kárt okoztak.

Az angol király bizik a teljes győzelemben

Genf, augusztus 27. — A *Corriere della Sera* jelenti Londonból: Tudósítóját kihallgatáson fogadta az angol király, aki kijelentette, hogy Foch tábornaggal folytatott megbeszélése alapján teljes bizonyossággal mondhatja, hogy az entente joggal számíthat a teljes győzelemre.

Intelem a németekhez

Berlin, augusztus 27. Érdekes a „Vorwärts” mai vezércikke. Az általános helyzet-foglalkozik és címe: Barátok bajban. Azt fejtegeti, hogy a világtörténelem minden korszakán végig sajnálkoztak a gyöngéken és a jóérezsűk mindig a gyöngéknak fogták pártját. Ha valamely kis állam háborúba keveredett hatalmasabb ellenféllel, mint a burok Angliával, a kisépek részén volt mindig a rokonszenv. Ez a magyarázata annak, — írja a cikk — hogy a mostani világháborúban Belgium felé fordul a rokonszenv, viszont Németországot és szomszéd szövetségeseit azzal vádolják, hogy alattomosan megrohanta a gyanútlan belga népet s jöllehet, a központi hatalmak az egész világgal harcban állanak, vaimi kevés rokonszenv van az ő részükön. Ennek a látszólagos ellentétnek megfejtése nagyon egyszerű: a német birodalom és a szövetséges monarchia soha sem ismerte el, hogy gyenge, sőt ellenkezőleg, mind a két állam örökösön diéskedett hatalmával. Külön-

URANIA

Szerda Csütörtök aug. 28—29.

WAHNER ERZSI
opéraénekesnő mint vendég

A ZSIDÓNO

Halevy világhírű operája 4 felv. minden előadásban Wagner Erzsébet Rachel nagy áriáját énekl.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

ARANY BÍKA MOZI

Szerda Csütörtök aug. 28—29.

A HALÁL GYÜRÜJE

Misztikus filmjáték 4 felv. Szabadon idomítva vigiáték 2 felvonásban.

Előadások 6 órától 11-ig utolsó előadás 9-től 11-ig

APOLLO

Szerda Csütörtök aug. 28—29.

A tengerezen leánya
dráma a bajok feloldásáról 3 felv.

A „BERLICE” DIVATRUHAZA
vigjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

sen Németország ingerelte maga ellen az egész világ közvéleményét. Még ma se volna késő ezen az elhibázott rendszeren javítani. Okosan tenné a német birodalom kormánya, ha igyekeznék az egész világ, főleg a semleges államok közvéleményét erkölcsi tekintetben a maga javára hangolni: ezzel nem kell várni addig, míg azokban az országokban is ellenszenvessé lesz minden, ami német, amelyek eddigelé még közömbösen viselkedtek Németország irányában.

Az angol jelentés

— augusztus 26. Csapatunk reggel három órákor a Scarpe-szakaszon támadást kezdtek és kielégítően haladtak előre. A déli harci fronton vonalainkat a Somme mindkét oldalán kissé előre toltuk és a vasárnapi előrehaladást folytatva, Mariecourt irányában előre intottak.

Az ellenség vasárnap este Bapaumetól délre és északra erős ellentámadásokat kezdett. Eaocourt, Labbaye és Favreuil vidékén a támadásokat visszavertük. Favreuiltől észak felé szuronnal védekeztünk, az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztunk és foglyokat ejtettünk. Késő este ugyanazon a vidéken intezett támadás szintén sikertelen volt. Favreuil kezünkön maradt. Moritól délkeletre és Troizillestől dényugatra megjavítottuk állásainkat. A harci fronton most nagy eső esik.

London, augusztus 26. A Reuter-ügynökség értesítése szerint az angolok elfoglalták a Sommetól délre, illetve északra levő Cappy és Suzanne helységeket. Hír szerint elérték Montaubant és a tonguevali erdőt.

Wilson nem köt különbékét

Bécs, augusztus 27. A Nationalzeitung jelenti Hágából: Wilson kijelentette, hogy semmi körülmények között sem fog a négyes szövetség egyik államával sem különbékét tárgyalni kezdeni.

A német- finn offenzíva a Murman-vidéken

Stockholm, augusztus 27. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a Murman-parton szeptemberben kezdődik meg a finn és német csapatok offenzívája a cseh és entente-csapatok ellen.

A német-spanyol hajókérdést elintézték

London, augusztus 27. A Times jelenti San Sebastianból: A német kormány a spanyol kormány jegyzékének összes feltételeit elfogadta s azt is, hogy a spanyol kikötőkben horgonyozó német hajókat a tengerallattjáróháború által Spanyolországnak okozott hajókárokat megtérítéséül a német kormány Spanyolországnak átengedte. — Dato miniszterelnök közölte, hogy az összes spanyol hajókat rekvirálni fogja és állami szolgálatban használja föl.

— A királyi pár látogatása a szász királynál. A Magyar Távirati Iroda jelenti Reichenauból: Ő felségeik Hunyady József gróf főudvarmester, Burián István gróf külügyminiszter, Larich grófnő h. főudvarmesternő, Esterházy János gróf főudvarmester és a szokásos kísérettel a legközelebb Drezdába utazik, hogy a szász királynál látogatást tegyen. Ezt a látogatást már a múlt évben tervbe vették, de nem lehetett végrehajtani, mert a szász király nem tartózkodott országában. A királyi pár nagy

súlyt helyez a látogatásra, már a rokoni kötelékeknél fogva is. Egy napig fognak Drezdában tartózkodni. Károly király ez alkalommal a szász királyt a 107. salzburgi és a karinthiai legénységből alakított új gyalogezred tulajdonosává nevezi ki.

Megadóztatják a kártyázást

Életbelép elsején a vigalmi adó

Tóth Emil dr. tanácsnok elnöke alatt értekezlet volt ma délben, amelyen ama vigalmi adók életbeléptetéséről és beszedésük módosításáról volt szó, amelyek a kávéházakat, vendéglőket, klubokat, társasköröket és hasonló intézményeket érintenek. — Tehát a kártya-, dominó-, és billiárd-játék után szedendő adóról.

A belügyminiszterileg jóváhagyott szabályrendelet szerint a kártya és dominó után nappal 30 fillért, este a órától kezdve 1 koronát, billiárd után 10 fillért kell fizetni minden személynek. A városi tanács az adó beszedését úgy tervezi, hogy blokkokat ad ki, amelyeket a játék helyiség tulajdonosának kell megvennie a házipénztárnál. Amikor kiszolgáltatják a kártyát, tartozik a játékos a kártyaadójeget előre kifizetni és kiváltani. A jegyeken az aznapi dátum lesz rajta.

Németh András nem tartja végrehajthatónak e módszert s inkább azt javasolja, hogy akár 50 koronát vessenek ki egy összegben egy csomag kártyára, de az adót ne a kávéházzal szedessék be.

Mások az adó nagysága ellen emeltek kifogást és hangoztatták, hogy senki sem fog kártyázni, sőt egyik társaskör képviselője hangoztatta, hogy „a szegény tisztviselők” szórakozása megdrágul.

A helyt nem álló kifogásokra Hegedűs Jenő dr., Tóth Emil dr., Kondor Kálmán főszámvévo és Harsányi Imre dr. rendőrkapitány feleltek meg. Végül is kihirdette az elnöklő tanácsnok, hogy a vigalmi adó e nemét egyelőre blokkrendszerrel szedik be s a jegyeket már pénteken kiadják. A vigalmi adó szeptember 1-én lép életbe.

A blokk ellen felhozott érvek nem figyelemreméltók, a kezelés igen egyszerű s aggodalomra e tekintetben nincs is ok. Abba, hogy a játék helyiségek tulajdonosai előre egy összegben fizessenek minden csomag kártya után valami pauszát, a város nem mehet bele. Először mert nem a kártyát adóztatják meg, hanem a játékost s mert nem lehet megállapítani, hogy egy csomag kártyával hányan játszanak; másodsor mert így megvan a mód, hogy néhány csomag kártya után fizetnek ugyan vigalmi adót, de a helyiség tulajdonosa vagy a pincér tart készen tizszer annyi meg nem adózott kártyát s azt adja ki a vendégeknek, akiktől az adót ugyan beszedik, de a saját javukra. Ez esetben még nyilvántartani kellene, hogy egy helyiségnek hány csomag kártyája van, mennyi fogyott el és sok más ilyen körülményt.

Igy a leghelyesebb, ahogy a tanács kontemplálta a kérdést. Az meg, hogy nem fognak az emberek kártyázni, csak jobban megokolja az adót. Hát ne kártyázzanak. Mert fölháborító ugyanis, amikor látja az ember, hogy nagyszerű kártyapártik vannak nagy csapatokat repülő bankókkal s odakünn az utcán borzalmas gondok, rongyos emberek jár-

nak, akiknek nem bizonyos a holnap enni-valójuk s amikor az ember majd minden embertársán gyűrött, piszkos katonaruhát lát. Hát ne kártyázzanak. Akinek annyi deje van, hogy kártyázzék, be kell fogni közmunkára, seperje az utcát, vagy csináltassanak vele valamit. A tisztviselők pedig, akik a magasabb intelligenciához tartoznak, találjanak másban szórakozást, ne a kártyában és ne különösen akkor, amikor minden szavuk panasz és jogos panasz, hogy nem tudnak megélni a jövedelem kicsisége miatt. Ha így van, és sajnos, így van, minden fillérnek helye van náluk, de nem a kártyaasztalon.

A kártyajáték adója nagyon helyes, de az adó összege nevétségesen kicsi. Föltétlenül föl kell emelni. Aki játszik, fizessen s ebből esősorban a köznek legyen haszna. — Elég tisztátalan haszon.

A vendéglősök és kávéosok ipartársulata délután ülést tartott ez ügyben s elhatározták, hogy a következő abszurd kéréseket terjesztik a tanács elé:

1. Az adókat mérsékelje.
2. Ellenőrző közegeket alkalmazzon az üzletekben.
3. A blokkokkal utólagosan számoljanak el a kávéosok.

A tanácsnak — ha átérzi, hogy itt, sajnos, milyen pompás jövedelmi forrást nyer — meg kell tagadni e semmivel sem indokolt kérések teljesítését. Sőt a kártyajáték után sokkal nagyobb adót vessen ki. A blokkokat is fizessék csak előre a kávéosok, hogy kénytelenek legyenek a befektetett pénzüik visszanyerése érdekében kiadni a blokkokat pontosan. Az ellenőrzésre vonatkozó kérést esetleg lehet teljesíteni. Polgári rendőrök, esetleg katonarendőrök segítségével ellenőrizhetik időnként, nem követnek-e el visszaélést a kártyajegyekkel, hogy egy-egy asztalnál mit játszanak, milyen árak vannak divatban egy-egy fényes üzletben s milyen árut adnak ki és milyen kiszolgálás van.

SZÍNHÁZ

AZ ELSŐ SZÍNHÁZI HÉT MŰSORA:

PÉNTEK: **Stambul rózsája**, operett. — Megnyitó előadás.
SZOMBAT: **Csárdáskirályné**, operett. — Honthy Hanna első fellépte.
VASARNAP: Délután: **Csárdáskirályné**, operett. Este: **Stambul rózsája**, operett. — Honthy Hanna fellépte.
HÉTFŐ: **Ocskai brigadéros**. A drámai személyzet bemutatkozása.
KEDD: **Ocskai brigadéros**.
SZERDA: **Tosca**, opera. Béky Mária operatőri énekesnő első fellépte.
CSÜTÖRTÖK: **Arva László király**, történelmi színmű. Új betanulással és új szereposztással.
PÉNTEK: **Arva László király**.
SZOMBAT: **Arva László király**.
VASARNAP: Délután: **Stambul rózsája**, operett. Este **Arva László király**.

Opera az Urániában. „A zsidónő” világhírű operát Budapesttel egyidőben mutatja be az Uránia ma, szerdán, és holnap, csütörtökön, naponta három előadásban. Rahel gyönyörű nagy áriáját Wagner Erzsébet operatőri énekesnő (Budapestről) énekl minden előadásban. Az eseményszámba menő előadás iránt nagy az érdeklődés. Jegyek előre válthatók délelőtt 10 órától.

Az Arany Bika-mozgósínházban „A halál gyűrűje” című rendkívül érdekességű

dráma kerül szerdán és csütörtökön bemutatóra egy mulattató vígjáték és egy háborus kép kíséretében.

Tengerszem leánya. Ezt a romantikus filmdrámát ma, szerdán, és holnap, csütörtökön, mutatja be az Apollo egy kacagató vígjáték, a „Gerlice-divatáruháza” kíséretében.

Hadbírósi tárgyalás egy szép asszony körül

Kolozsvár, augusztus 26.

Márkus Árpád és Zelinka Márton főhadnagyként az elmúlt télen az I. Armeé Kolozsváron állomásozó Austausch-lágerhez voltak beosztva szolgálattételre. Márkus a háború alatt nősült meg. Mint sebesült, egy kórházban ismerkedett meg Babáry József cigányprimás leányával, aki mint önkéntes ápolónő működött körülötte. A főhadnagy szerelmére gyuladt a csodaszép leány iránt és az ismeretségből néhány hónap múlva házasság lett. Egy vidám dáridón aztán, melyet a helyőrség tisztikara rendezett a Színkörben, Márkusné megismerkedett Zelinka főhadnaggal. A dolog úgy történt, hogy Márkus egy kis házi perpatvarból kifolyólag nem kísérte el a mulatságba feleségét, aki erre megkérte *Vatay* Vincze iparfelügyelő feleségét, hogy garáncolja. Zelinka minden lehetőséget elkövetett, hogy a szép Márkusné emlékezetessé tegye a mulatságot, ezért folytonosan mellette volt és pezsgős vacsorát rendezett az számu páholyban, ahol aztán tetőfokára hágott a vidám hangulat. A vacsora után Márkusné reggelig mulatott és táncolt a főhadnaggal és egy ízben a színpad kulisszái mögött *nyomtalanul eltűntek.*

Ennek az eltűnésnek aztán az lett a következménye, hogy Márkusné leverten és nagyon kínos hangulatban távozott a bálból, sőt rossz kedve napokon keresztül sehogy sem akart megszűnni. Férje néhány napig nem gyanította ennek a levetségnek az okát, egyszer azonban az asszony zokogva valamást tett és elpanaszolta, hogy azon az emlékezetes mulatságon *Zelinka főhadnagy visszaült védtelen helyzetével és azzal a gyöngye hangulattal, amit a szokatlanul nagy mennyiségű pezsgő üdített elő.* Ennek a vallomásnak következményeképpen másnap, március 18-án reggel, Márkus megjelent Zelinka hivatalában és egy nyilatkozatot tartott elé, mely szerint *Zelinka kötelezi magát arra, hogy a történetek után Márkusné feleségül veszi.* Zelinka azonban megtagadta a nyilatkozat aláírását, mire szóváltás keletkezett és Márkus felindulásában revolvert fogott Zelinkára. A revolver nem sült el, de az atléta erejű *Márkus rárohant vetélytársára és a revolverrel agyba-főbe verte, úgy, hogy az hetékig volt kórházi kezelés alatt.* Ezeknek a kemény ütéseknek olyan nyoma maradt, hogy az orvoszakértők sokáig lösebnék tartották.

Az ügy ezek után az I. hadsereg tábori bírósága elé került, ahol a katonai ügyészség úgy Márkus, mint Zelinka ellen vádat emelt. Zelinka ellen azért, mert az ominózus bál éjszakán Márkusnéval szemben a legvégső indulatokig ragadtatta magát, Márkus ellen pedig azért, mert Zelinka sérelmére az emberölés kísérletét követte el. Márkus ügyében a főtárgyalást még május 18-án megtartották. A tárgyalás izgalomban bővelkedő jelenetei után a bíróság Márkust, védőjének hatásos védőbeszéde alapján, *telmentette a vád alól.*

A Zelinka eleni ügyben azonban ugyanakkor nem lehetett megtartani a főtárgyalást, mert még mindig kórházi kezelés alatt állott. A bíróság ezután június 28-ára tűzte ki Zelinka főtárgyalását, de ekkor sem tudták megtartani, mert az egész skandalum koronátamija, Márkus Árpádné, azzal az indokolással, hogy Vakbélgyulladás következtében éppen az előző estén megoperálták, nem jelenhetett meg.

A tábori bíróság tegnapi tűzte ki ismételtén a főtárgyalást, melyen Zelinka védő-

jével, Lévy Rudolf dr. budapesti ügyvéddel jelent meg. Márkusné ezúttal is elmaradt. Távolmaradását a budapesti dandárbírósi betegség címén igazolta. Ellenben óriási számmal jelentek meg a bíróság által ez alkalommal meg sem idézett tanúk, akik izgatott kíváncsisággal várták a pikantériákkal bőven fűszerezett ügy befejezését.

A zárt tárgyalás délután 5 óráig tartott és ekkor kiderült, hogy a színházbéli mulatságon történtek epilógusa még mindig nem érkezett el, mert a tábori bíróság nem ítélték Zelinka felett. Azzal az indokolással, hogy Zelinka már nincs tábori kötelékben, a tábori bíróság *illetékleit mondta ki magát és áttette az ügyet a budapesti honvéd dandár-bírósághoz.*

HIREK

— **A nyolcadik hadikölcsön sikere.** Budapesti tudósítónk jelenti: A nyolcadik hadikölcsön elszámolása a hivatalos aláírási helyeknél még nem történt meg, de az eddigi bejelentésekből és adatokból megállapítható, hogy 3860 millió koronát meghaladó pénzértékű címletek elhelyezését eredményezte, úgy, hogy a nyolcadik magyar hadikölcsön több mint 300 millió koronával haladja meg a hetedik hadikölcsön eredményét.

— **Istvánffy Gyula festőművész debreceni lakos.** Istvánffy Gyula, a kiváló magyar tájképfestő, aki eddig is minden évben fölkereste Debrecent, itt akar letelepedni, ha megfelelő helyiséget talál műterme számára, amely esetben nemcsak gyakorlati, de elméleti oktatásban is részesíti jelentkező tanítványait.

— **200—300 százalékos háborus segélyt a tisztviselőknek.** A tisztviselői nyomor akarja megszüntetni az a fölrát, amelyek tegnapi pártolás és hasonló szellemű felirattal való támogatás végett kiüldött meg Szeged város törvényhatósági bizottsága Hajdumegyének és Debrecen városának. A felirattal kéri Szeged a miniszterelnöktől, hogy a mostani 50—100 százalékos tisztviselői háborus segélyt emeltesse fel a képviselőházal 200—300 százalékra. A felirattal részletesen indokolja Szeged törvényhatósági bizottsága a kérelmet s a többek közt a következőket írja: Amikor a legutolsó napszám is naponként ma legalább 30 korona napszám mellett dolgozik, nem szabad a községi alkalmazottak jogos és szerény igényét úgy kezelni, hogy koldus módjára alamizsnával elégsék ki.

— **Uj postabélyegek.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A kereskedelmi miniszterium a közeli napokban a király és királyné arcképével ellátott s a koronázási bélyegekhez hasonló új bélyegjegyeket hoz forgalomba, egyelőre csak három értékben, később azonban fokozatosan az összes bélyegjegyekre kiterjesztik az újítást. Az új bélyegyek mellett a régié is forgalomban maradnak.

— **József főherceg alapítványa.** Debrecen város katonai ügyosztálya a cs. és kir. 39. gyalogezrednél szolgált rokkant katonák figyelmét felhívja arra, hogy ő cs. és kir. fensége, József főherceg a neki adományozott Mária Terézia-rend után járó évi 4000 koronát a 17. cs. és kir. és a 20. honvéd hadosztályok rendelkezésére bocsátotta oly alapítványképen, hogy az az ezen hadosztályokhoz tartozó ezredek kötelékében rokkanttá vált katonák között minden évben szétosztassék. A 39. gyalogezredből évente 8 olyan rokkant katona fog ebből az összegből fejenként 200 koronával részesülni, akik öfensége parancsnoklása idején, azaz a második és kilencedik közötti isonzó csaták valamelyikében részt vettek s sebesülés vagy hadifáradalmak következtében váltak rokkanttá. Elsősorban a teljesen vagyontalan, nős, családos rokkantak, illetve azok, akik az összegre legjobban rá vannak utalva, jönnek tekintetbe. Egy személy a segélyt csak egyszer kaphatja s az negyedévenként lesz a 17. hadosztályparancsnokság által két-két rokkantnak kiutalva. Fentiek alapján a segélyezésre igényjogosult 39. gyalogezredbeli rokkant katonák a katonai okmányaikkal együtt a katonai ügyosztálynál (városháza, félemelet 12 ajtó) saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek.

— **A Magyar Bank tökeemelése.** Magyarország hatalmas közgazdasági fejlődésének hiú tükrét mutatja az ország legagilisabb s legmodernebb vezetése alatt álló pénzintézetek: a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. Egyetlen magyar pénzintézetünk sincsen, mely fejlődésének ilyen impozáns stílusát felmutathatná s amely az ország közgazdasági életében való hasznos működéséből annyira kivette volna részét, mint a Magyar Bank. Mindenütt legelő van s a magyar közgazdasági élet vezető szerepét ragadta magához. A nagy pénzbőség s vállalatának kiterjedt hálózata ismét tökeemelésre vezette az igazgatóságot s most egyszerre, ami Magyarországon eddig példátlanul áll, — 40 millió koronával emeli alapitókáját. — Más intézetek tökeemelése a vezetőség nehéz és verejtékes munkáját igényli, a Magyar Bank tökeemelése ajándék a részvényeseknek, kik kapva-kapnak az alkalmon, hogy még több részvény boldog birtokosai lehessenek annak az intézetnek, amellyel szemben a legnagyobb bizalommal viseltetnek. A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatósága augusztus hó 17-én tartott ülésében elhatározta, hogy szeptember 2-re rendkívüli közgyűlést hív egybe, melynek javaslatot fog tenni az intézet jelenlegi 100 millió koronás alapitókájának 140 millió koronára való felemelése iránt. A kibocsátandó 100,000 részvényre 5.2 arányban fognak a részvényeseknek elővételi jogot biztosítani, a még megállapítandó kibocsátási feltételek szerint. A legutóbbi tökeemelés óta az intézet szervezetét erősen bővítette. Fővárosi bankfiókainak száma tízre, az affiliált pénzintézetek száma harmincötöre emelkedett. Mezőgazdasági téren a Magyar Földbirtokbank Rt. útján, az idegenforgalmi alapításokban az „Egisz” útján, a külkereskedelm terén pedig saját berendezkedése és szindikátusokban és új vállalatokban való részvétel által az intézet számottevő tényezővé vált. A betétek 1918. júliusában 600,000,000 koronát tettek. A tökeemelés sikeres keresztülvitele előzetesen biztosított.

— **A nyugdíjas postások lisztje.** Felhívom a nyugdíjas postaj alkalmazottakat, ha amennyiben lisztellátásukat a beszerzési csoport útján kedvezményes áron óhajtják beszerezni, úgy, i. hó 29-én a Debrecen I. sz. postahivatal főpénztárában az adatok felvétele végett megjelenni sziveskedjenek. Debrecen, 1918. augusztus 27. B o m e r s z b a c h postafőtiszt.

— **A reif. tanítóképző intézetben** a beiratások szeptember 9—14. napjain lesznek. Az előadások szeptember 16-án kezdődnek. A pót- és javító vizsgák 9. és 10-én tartatnak meg. A gyakorló iskolában a tanítás szeptember 9-én kezdődik. Debrecen, 1918. aug. 27. Az igazgatóság.

— **Uj oltási gyógymód.** A párisi Le Matin tudósítást közöl a francia orvostudományi akadémia legutóbbi üléséről, amelyen nagy feltűnést keltett Baril dr. haditengerészeti orvos előadása, melyben a gonococcus nevű baktérium kipurításának új gyógy-

módját jelentette be. Az új gyógymód a baktérium ellen oltást alkalmaz. Az oltóanyag teljesen új eljárás szerint készül és Creuzének, a párisi orvosegyetem laboratóriumi főnökének találmánya. Baril doktor háromszáznál több betegéül alkalmazta az új eljárást, részint egymagában, részint a régi eljárásokkal kombinálva s meglepő eredményt ért el: betegek az eddigi gyógyulási idő egyharmadrésze alatt gyógyultak meg.

A Debreceni Feministák Egyesülete múlt hó végén fejezte be az általa rendezett gyümölcsfeldolgozási és zöldségaszalási tanfolyamot és máris sikerült az egyesület vezetőségének egy szakavatott tanerő vezetése alatt és fiz. állami kölcsönkép rendelkezésre adásával egy kötetanfolyamot létesíteni, a hol csecsemős anyák teljes ingyenes oktatásban részesülnek. A tanfolyam elvégzése után csecsemős anyák kölcsön gépet és a szükséges nyersanyagot ingyen kapják és a kötött áru, melyet otthonukban készítenek, bizonyos meghatározott áron bármely mennyiségben a Ruhaközpont által átvétetik, miáltal az anya kenyérkeresete olyankép biztosítva van, hogy sem gyermekeit, sem otthonát nem kell elhagynia. A tanfolyam a református kollégium épületében működik s ott bárki által megtekinthető.

A Gabonakereskedelmi Rt., amely Budapest közelében több iparvállalatot szerzett meg és azonkívül néhány osztrák hatósági megbízott bevásárlója, üzleteinek fellendülése folytán az idén 1 millió koronáról 3 millió koronára felemelte alapitóját, legközelebb újabb 20,000 darab 100 K n. é. részvény kibocsátása által 5 millió koronára fog szaporítani. Az új részvényeket, amelyek már az 1918. évi üzleti eredményben is részesednek, 180 K árfolyamon fogják kibocsátani. Az új részvények egy hányadára a régi részvényeseknek elővételi joga lesz. Az alapítók felemelését kimondó közgyűlést az ősz elején fogják megtartani.

Visszatért orosz hadifoglyo. Orosz hadifogságból most már tömegesen jönnek haza sokat szenvedett véreink. Mielőtt szülőfalujokat megláthatnák, nagy táborokban gyűjtik össze őket, hogy egészségi állapotukat megfigyeljék. Tengerek idején töltötték nyomorban és piszkokban és így nem csoda, ha utolsó fehérműdarabjuk is leszakadt a testükről. A gyűjtőtáborokban tehát nemcsak testi nyavalyáiktól, hanem rongyaiktól is meg kell őket szabadítani. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalának vezetője azt az ideát vetette fel: Forduljon a hazatért hadifogoly elsősorban legközelebbi hozzátartozóihoz! És hogy ez idea minél hamarabb testet öltjön és hogy sokat szenvedett véreink minél sürgősebben megkapják a legszükségesebb fehérmű darabokat: a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala sok százezer példányban több nyelvű levelezőlapokat nyomtatott, melyeket a gyűjtőtáborok parancsnokságai szétosztanak a fogságból visszatért véreink között. Néhány nap múlva tehát e levelezőlapokat megküldik a magyar fogolytáborok ideiglenes lakói feleségüknek, anyjuknak, apjuknak, testvéreiknek, vagy sógoruknak, komájuknak, jó embereiknek. Aki ezek közül e levelezőlapokat megkapja: egy pillanatra ne habozzék, hanem sürgősen kioldjon szeretettel véreinek 2 inget, 2 alsónadrágot, 2 kaparuhát, hogy mosással válthassa föl ezeket. Aztán megírja egy papírlapra, hogy mit küld a csomagban és ezt az írást is csomagolja a fehérművek közé. — Végül pedig külön még egy levelezőlapot is tudassa a táborban vesztglő hadifogollyal, hogy mi mindent tett az elküldött csomagba, mert ha netán a kioldemény a postán elkallódnék, a kárt hamarabb lehetne megállapítani.

Bár a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala még a postánál is közbenjár, hogy e csomagokat a legkörültekintőbb gondossággal szállítsa, mégis megtörténhetik, hogy a háboru okozta nagy késedelmek miatt néhány csomag akkor érkezik a foglyokat gyűjtő táborba, mikor már a címzett onnan tovább utazott. Ez esetben a gaz-

dátlan csomag tartalmát a tábor parancsnoksága odaadja egy másik szenvedő magyar bajtársnak. Aki azonban nem szívesen törődik abba bele, hogy egy ismeretlen magyar emberrel jöttet gyakorolt, az, ha megtudja, hogy csomagját nem a címzett kapta: kérjen a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalától (Budapest, V. Akadémia-utca 17. sz.) kárpótlást. — A vevény beküldése ellenében megkapja a katonai kincstár által megszabott térítési összeget. Segítsünk tehát gyorsan hazavágyódó véreinket!

A hadiszállítók a közös minisztertanácsos. Bécsből táviratozzák: A legutóbbi közös minisztertanácsos szövege került, hogy a hadseregszállítókhoz megállapították-e az annak idején megállapított kulesot? A magyar ipar részéről ugyanis az utóbbi időben sok panasz hangzott el, hogy a szállítási felosztásra nézve meghatározott arányt nem vették figyelembe és a magyar ipar bizonyos ágakban nem az öt megjelölt arányban, annál sokkal kisebb mértékben részesült a hadseregszállítókban. A közös minisztertanácsos sikerült tisztázni ezt a kérdést.

Könyv-téle Hadsegélyző Cirkusz. A tegnapi hirdett megnyitó előadás vonatkozásai miatt elmaradt. Ma, szerdán este fél 9 órakor lesz az első díszelőadás megtartva. A keddre váltott jegyek ma érvényesek.

A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közlése. Felkérjük nyugdíjas tagjainkat, hogy 1918-19. évi lisztszükségletük biztosítása végett forduljanak azon hivatalok (hatóságok) főnökeihez, amely hivatalokhoz tényleg alkalmazásuk idején tartoztak. Bővebb felvilágosítás a csoport titkári hivatalában (pénzügyi széképület, II. emelet, 13. sz. alatti) délután 4 órától kapható.

A városi zeneiskolában szeptember hó 1-én kezdődnek a beiratkozások. Főtaniszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka, orgona. Beiratási díj 10 korona. Tandíj évi 150 korona, mely felerészben a beiratkozáskor, felerészben pedig február hóban fizetendő. Indokolt kérelemre mindkét alkalommal három hónapi haladékot adhat a titkár. Tandíjkezdvevény iránti kérvényeket csak szeptember hó 15-ig fogadhat el az igazgatóság. A tandíjban a melléktaniszakok díja benne foglaltatik. Az orsz. m. kir. zeneakadémiára készülők 50 korona pótdíjat fizetnek. Bővebb értesítés nyerhető a beirási idő alatt: naponta 10-11 óráig. (Vár-u. 1. sz. — Telefon: 336.)

Beirások az izr. polgári leányiskolába. Az izr. polgári leányiskolában a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4-én lesznek. A javító vizsgálatok augusztus 30-án d. e. 9 órától. A tanév ünnepélyes megnyitása 5-én d. e. 9 órakor. — A különbözeti vizsgálatok szintén 5-én, a tanítás 10-én kezdődik.

Kevesebb cigaretta jut a katonáknak. Tekintettel a dohányhiányra, amely miatt a cigarettagyártás alaposan megcsappant, a hadsereg főparancsnoksága a hadiellátásban részesülő fizetési tisztviselők és közlegény sorban levők cigarettajuttatását leszállította. Az előbbieket csak 20, a katonák csupán 8 cigarettát kapnak augusztus 1-től fogva, de a dohányra való pénzbeli járandóság ugyan az marad.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házukhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám

2 napszabályt vásárolhatok, a kárban olcsón eladó. Miklós-utca 22. jobbra lévő lakás.

Tanuló felvételt bent lakás és bent kósztra Főlegváhy János fűszerüzletében.

Iskolakönyvek a debreceni összes iskolák részére »Csokonai« könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. kaphatók.

Intelligens zsidó család teljes ellátásra elfogad két első második gimnázista gyermekemet. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó H-tven ezer ezerméltó Debreceeni Gazdák Bankja Kossuth u. 17.

Iskolai összes könyvek, írószerek és minden ami az iskolában szükséges feltehető olcsón kapható a »Csokonai« könyv- és papirkereskedésben. Szent Anna-utca 1.

Eladó 4 hold szőlő termés lábán, rizling és ezerjő. Értekezhetni Debreceeni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Trágyalá szilvát keres a Kálvinium Hajdúszörményben.

Könyvtanoncok felvételtnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreceen, Piac-utca 48.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyszögöl területű kitűnő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasúti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól gyalog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreceeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Gépesomogóláshoz nagy, vas'ag lemezpanir eladó. Miklós-utca 22. balra.

Használt iskolakönyvek olcsón kaphatók »Csokonai« könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. sz.

Akinek törtört aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámerf. Áray Bika-űrház 3.

Tanuló leányt fizetéssel, nyomdai munkásoknak kiképzésre felvételtnek — e lap könyvnyomdájában.

Takarító felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Levelezőlapok művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más félek legolcsóbban a legnagyobb választékban Csokonai könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-u. 1.

Kifutó fiut

keresünk szeptember elsejére.

Cím a kiadóhivatalban.

Fűszerkereskedésbe tanuló, aki legalább 2 gimnáziumot végzett felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Minden eszed, 3 tagu családnak azonnali belépésre kerestetik. Bika bérház 3. II. emelet 2. szám.

Divatos levélpanir, mappa papir és boríték, a legszebb színekben és fehér méretekkel árak mellett kaphatók. Szent Anna-u. 1. Csokonai könyv és papirkereskedés.

Ócska vasak. géprészek, gépraktárból visszamaradtak mázsaszámra eladó. Miklós-utca 22 jobbra.

Házmesteri keresünk ki központi fűtés és liftkezelésben is jártas. Hegedűs és Sándor, Főposta mellett.

Külön telket keresek november elsejére. Lehetőleg villamoshoz közel. Cím a kiadóhivatalban.

Legjobb

CSIKÓS

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Minden színben kapható.

Saját érdekében próbálja meg.

VISZKETEĞ

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes gyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENOCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykőrös. Debreceenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. Örkösei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szebenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogáriában.